

Kotisairaalan hoitopolut

(Palliativinen potilas, palliativinen lapsipotilas, infektiopotilas, hoidon tarpeen arviointi)

Infektiopotilaan hoitopolku kotisairaalahoidossa

Ennen palvelua →

Hoidontarve todetaan päivystyksessä tai osastolla

- Infektion hoito jatkuu, ei jatkuvan seurannan tarvetta
- Ei päihteiden väärinkäyttöä
- Potilas sitoutuu kotisairaalahoitoon

Yhteydenotto kotisairaalaan 24/7

- Puhelimitse p. xxx xxx
- Lähetä epikriisi rinnakkaisnäkyminä KOTISA-lehti (ei sähköistä lähetettä)
- Sovitaan käyntiajat, kotiutusajankohta
- Hoito mahdollista toteuttaa yhteistyössä avosairaanhoidon kanssa, aikojen varaus
- Kotisairaalan maksut

Hoidosuunnitelma ja lääkelehti

- Lääkehoitosuunnitelma
- Hoidon kesto
- Kontrollit
- Hoito-ohjeet
- LääkeL avotilaan

Palvelun aikana →

Hoidon suunnittelu

- Ajanvaraukset ja kirjaaminen
  - Lääkärin ajanvarauskirjalle
    - Kirjaaminen: KOTISA-lehdelle
  - Hoitosuunnitelma HOKE-lehdelle
  - Sisäänkirjaus osastokartalle
- Käyntisuunnitelma
  - Käyntien ohjelmointi ajanvarauskirjoille

Hoidon toteutus

- Lääkehoito, hoitotoimenpiteet, laboratoriokokeet, kontrollit
- Potilaan ohjaus
- Kotisairaalan yhteystietojen antaminen
- Lääkelistan tarkistaminen

Hoidon päättyminen

- Jatkohoito-ohjeet
- Avainten palauttaminen
- Tarvikkeet kotoa (esim. tippateline, EpiPen®)

Palvelun jälkeen →

- Lääkärin ajanvarauskirjalle varaus ”Hoidon loppuminen: epikriisi”
- Hoitotyön yhteenveto HOIYHT-lehdelle
- Uloskirjaus osastokartalta

Palliatiivisen potilaan hoitopolku kotisairaalahoidossa

Ennen palvelua →

Palliatiivisen hoidon diagnoosi Z51.5

- Ennakoivan hoitosuunnitelman aloittaminen
  - Linjaukset, rajaukset, sairaalasiirrot, hoitotahto
  - Oirehoitosuunnitelma
- Hoitoneuvottelu osastolla tarvittaessa ennen kotiutumista

Yhteydenotto kotisairaalaan

- Puhelimitse p. xxx xxx
- Läheteteksti rinnakkaisnäkyminä KOTISA-lehti (ei sähköistä lähetettä)
- Kotisairaalan maksut

Tuen ja palveluiden kartoittaminen

- Apuvälineiden järjestäminen kotiin
- Palvelutarpeen arviointi, tarvittaessa kotihoidon järjestäminen
- Omaishoitajuuden järjestäminen tarvittaessa
- Taloudelliset asiat (eläkkeensaajan hoitotuki, eläke, omaishoidon tuki, valtuutukset)
- Psykososiaalinen tuki, tukihenkilöt

Palvelun aikana →

Arviointikäynti kotona

- Lääkäri, sairaanhoitaja, potilas ja läheiset
- Elämän loppuvaiheen ennakoiva hoitosuunnitelma (fraasipaketti)
  - Linjaukset, rajaukset, sairaalasiirrot, hoitotahto, kotiosasto
  - Oirehoitosuunnitelma
- Konkreettinen hoitosuunnitelma, hoitovastuut
- Ensihoidon saattohoitoprotokolla

Hoidon toteutus

- Voinnin seuranta, oireenmukainen hoito
- Psykososiaalinen tuki, myös läheiset
- Yhteistyö kotihoito, asumispalvelut, avustajat
- Suunnitellut ja suunnittelemattomat kotikäynnit
- Lääkärin kotikäynnit
- Soittolista

Hoitosuunnitelman päivittäminen hoidon ajan

- Hoidon rajaaminen
- Saattohoitopäätös
- Tukitoimet
- Tarvittavien palveluiden arviointi ja järjestäminen

Loppuvaiheen hoito

- Siirto tarvittaessa kotiosastolle
- Kotikuolema
  - Toteaminen: kotisairaalan lääkäri virka-aikana, muuten päivystävä lääkäri
  - Siirtolupa
  - Vainajankuljetus

Palvelun jälkeen →

Käytännön asioiden hoitaminen

- Kuolintodistus, hautauslupa, adressi
- Apuvälineiden noudon järjestäminen

Kuolemaan liittyvä tuki läheisille

- Jälkisoitto
- Psykososiaalinen tuki

Palliativisen lapsipotilaan hoitopolku kotisairaalassa

Ennen palvelua KYS/Sairaala Nova →

Palliativisen hoidon diagnoosi Z51.5

- Perheen toive kotisaattohoidosta, valmiudet
- Ennakoivan hoitosuunnitelman aloitus
  - Kotikansio
  - Vanhempien ohjaus hoitoon ja lääkityksiin
  - Kotiosaston määrittäminen NOVA/KYS lastenosasto

Yhteydenotto kotisairaalaan varhaisessa vaiheessa

- Puhelimitse p. xxx xxx
- Läheteteksti rinnakkaisnäkyminä KOTISA-lehti (ei sähköistä lähetettä)
- Moniammatillinen yhteistyöpalaveri(t)
- Hoitovastuista sopiminen

Tuen ja palveluiden kartoittaminen

- Apuvälineiden järjestäminen kotiin
- Palvelutarpeen arviointi
- Omaishoitajuuden järjestäminen tarvittaessa
- Taloudelliset asiat (omaishoidon tuki, valtuutukset)
- Psykososiaalinen tuki, tukihenkilöt
  - Perheterapeutti, lasten psykologi
  - Neuvola, koulu

Palvelun aikana →

Arviointikäynti kotona

- Lääkäri, sairaanhoitaja, potilas ja läheiset
- Elämän loppuvaiheen ennakoiva hoitosuunnitelma (KYS/Nova täydentäen)
- Konkreettinen hoitosuunnitelma, hoitovastuut
- Ensihoidon saattohoitoprotokolla
- Kaikkiin tilanteisiin varautuminen
- Konsultaatiotahot 24/7 Nova/KYS
- Oirelääkkeiden saatavuuden varmistaminen

Hoidon toteutus

- Perheeseen ja lapseen tutustuminen
- Psykososiaalinen tuki, myös vanhemmat ja sisarukset
- Yhteistyö Nova/KYS
- Mahdollisuuksien mukaan parityöskentely (huom. Työnohjaus!)
- Lääkeannostelija ja kasetti toimistolle valmiiksi
- Lääkkeenantoreitit: pistoksia vältetään, EMLA:n käyttö
- Vanhempien annosteltavissa olevat lääkkeet

Hoitosuunnitelman päivittäminen hoidon ajan

- Hoidon rajaaminen
- Saattohoitopäätös
- Kotikansion päivittäminen
- Tukitoimet
- Tarvittavien palveluiden arviointi ja järjestäminen

Loppuvaiheen hoito

- Siirto tarvittaessa kotiosastolle
- Kotikuolema
  - Toteaminen: hoitava lääkäri mahdollisuuksien mukaan kotona, muuten päivystävä pediatri
  - Siirtolupa (vanhemmat voivat kuljettaa)
  - Vainajan kuljetus
    - Arkku valmiina

Palvelun jälkeen →

Käytännön asioiden hoitaminen

- Kuolintodistus, hautauslupa, adressi
- Apuvälineiden noudon järjestäminen

Kuolemaan liittyvä tuki läheisille

- Jälkisoitto
- Psykososiaalinen tuki

Palliatiivinen lapsipotilas

Lääkehoito

- CVK/portti
  - Lukkoaine, aspirointi, huuhtelumäärät
  - Mikä neulaton yhdistäjä
  - Kotiin varalle porttineulan vaihtoon tarvikkeet
- P.o, s.c, nasaali
- Mitä reittiä hätä-/tarvittavat lääkkeet annetaan
  - Erityisesti jos PCA i.v
- Annoksia ja annosnostoja ei prosentteina
- Kotiin vietyjen valmiiksi ruiskuun vedettyjen lääkkeiden säilyvyys

Hoitokansio kotiin

- KYS/NOVA aloittanut
- Yhteystiedot 24/7
- Hoitosuunnitelma
- Lääkelista
- Hoitovastuut
- Tarkat ohjeet tarvittavista lääkkeistä vanhemmille
- Muut kirjalliset materiaalit, potilasohjeet

Päivittäminen

Kirjaaminen Yhteistyö

- Eri potilastietojärjestelmät
- KYS/NOVA ilmoittaa soittamalla muutoksista
- > **sovittava kuka kirjaa, minne**
- LC: KOTISA, HOKE, LAS
- Yksittäiset konsultaatiot: HOIYHT

Tiedonsiirto tärkeää, jos mukana hoidossa useita toimijoita

Kuolema

- Vanhemmat voivat hankkia arkun valmiiksi
- Vanhemmat voivat pestä ja pukea kotona
- Ei kiirettä
- Kriisipäivystys
- Ennalta sovitut tukimuodot

Muuta

- Apuvälineiden tuunaus lapselle mieluisilla asioilla mahdollisuuksien mukaan
- Mieluinen palkkio esimerkiksi pistämisestä?

Hoitopolku: KoHTA-toiminta (Kotisairaalan hoidon tarpeen arviointi)

Ennen palvelua →

Ikääntyvien palvelut (kotihoito, asumispalvelut, turva-auttamispalvelu)

- Hoitolinjaukset, hoidon rajaukset sekä elämän loppuvaiheen ennakoiva hoitosuunnitelma asiakkailla
- Omahoitaja tuntee asiakkaan ja on perehtynyt asiakkaan hoitosuunnitelmaan
- Asiakkaan vointia tarkkaillaan säännöllisesti ja muutoksiin reagoidaan varhaisessa vaiheessa

Ensihoito

- Hoidon tarpeen arviointi -tehtävien välittäminen KoHTA-yksikölle ikääntyvien palveluiden asiakkaista tarvittaessa

Äkillinen muutos terveydentilassa

- Tunnistetaan muutokset terveydentilassa ja reagoidaan varhaisessa vaiheessa (mm. lääkityksen säätäminen ennakoivan hoitosuunnitelman ohjeiden mukaisesti)
- Voinnin muuttuessa potilaan tilan arviointi systemaattisesti ABCDE-toimintamallin avulla
- Tunnistetaan kiireetön tilanne, kiireellinen tilanne sekä hätätilanne
- Kiireettömässä tilanteessa konsultoidaan tiimin omaa sairaanhoitajaa tai vastuulääkärää seuraavana arkipäivänä

Kiireellinen tilanne/hätätilanne

- Kiireellisessä tilanteessa yhteydenotto oman alueen KoHTA-yksikköön/kotisairaalan satelliittiyksikköön
- **Hätätilanteessa 112** (elottomuus jos ei DNR, lonkkamurtuma/avomurtuma, pitkittynyt kouristuskohtaus, runsas verenvuoto)
- ISBAR-raportointi raportointimenetelmä

Palvelun aikana →

Tehtävän vastaanottaminen

- Hoidon tarpeen ja kiireellisyyden arviointi puhelun aikana saatujen tietojen pohjalta (riittävä tiedon saanti, lisäkysymykset)
- Tutustuminen asiakkaan sairauskertomukseen ja ennakoivaan hoitosuunnitelmaan
- Päätös siitä tarvitaanko kotikäyntiä vai annetaanko ohjeita puhelimitse
- Potilas ajanvarauskirjalle
- Kotikäynnin ajankohdasta sopiminen
- Ohjaus jatkohoitoon tarvittaessa (oman tiimi sh, terveyskeskus, 112/kenttäjohtaja, ensihoidon saattohoitoprotokolla)
- Puhelun tilastointi (jos ei käyntiä)

Hoidon tarpeen arviointi kotikäynnillä

- Potilaan tutkiminen ABCDE-protokollan mukaisesti
- Tarvittaessa vieritestien tai näytteiden ottaminen (laboratorionäytteet, EKG)
- Hoito-ohjeiden/lääkitykseen liittyvien ohjeiden antaminen ennakoivan hoitosuunnitelman ja potilaan lääkahoitosuunnitelman mukaisesti
- Tarvittaessa lääkärin konsultaatio puhelimitse (yksikön vastuulääkäri, geriatrit, päivystävä tk-lääkäri, Novan päivystävä lääkäri)
- uuden lääkityksen aloitus tai lääkityksen muutokset lääkärin konsultoiden
- Sairaanhoitajan suorittamat toimenpiteet (esim. katetrointi, suprapubisen katetrin vaihto, haavan liimaus/suturaatio jne.)

Jatkohoidon suunnittelu ja järjestäminen

- Lääkityksen aloitusten ja muutosten ohjaaminen potilaalle ja henkilökunnalle
- Jatkohoito-/seurantaohjeiden antaminen
- Jatkohoidon järjestäminen (kotisairaala, kotiosasto)
- Siirto päivystykseen -> soitto 112, raportointi ensihoidolle
- Kirjaaminen sairauskertomukseen hoitotyön lehdelle fraasipaketteja käyttäen
- Käynnin tilastointi (ICPC2 käyntisyys)

Palvelun jälkeen →

- Ohjataan tarvittaessa uusi yhteydenotto
- Ohjelmoidaan tarvittaessa jatkokäynti (esim. i.v.nestehoidon korkkaus)
- Raportointi seuraavan vuoron hoitajalle
- Hoitotarvikkeiden/lääkkeiden täydennys varusteisiin

Hälytyskaavio

